

دکتر محمود فتوحی دکتر حبیب الله عباسی

فارسی عمومی

درسنامه دانشگاهی

ketabTala

فارسی عمومی

درسنامه دانشگاهی

ویراست سوم

حبيب الله عباسی محمود فتوحی رودم معینی

فهرست نویسی محمود، ۱۳۳۲ -

فارس عمومی: در ستانه نقشگاهی / محمود فخری، حبیب الله عباسی -
[وراست ۲] - - تهران: سخن، ۱۳۸۲.

ISBN 978-964-372-121-3

ص. ۳۶۲

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱ ادبیات فارسی - - مجموعه‌ها. ۲ ادبیات فارسی - - راهنمای آموزشی تلفظ.

عباسی، حبیب الله، ۱۳۳۵ - / به عنوان

AU۰/۸

PIR۲۰۰۵/۱۲.۱۲

۱۳۸۲

۲۰۲۱۹-۲۰۲۱م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات سخن

خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه،

خیابان وحید نظری، شماره ۴۸

تکس: ۶۶۴۰۵۰۶۲

www.sokhanpub.net

E.mail: Sokhanpub@yahoo.com

Instagram.com/sokhanpublication

Telegram.me/sokhanpub

فارسی عمومی (در ستانه دانشگاهی)

دکتر محمود فخری، دکتر حبیب الله عباسی

چاپ یکمصد و سیزدهم: ۱۴۰۱

لیتوگرافی: صدف

چاپ: مهارت

تیراژ: ۶۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۷۲-۱۲۱-۳

تلفن تماس برای تحویل کتاب در تهران و شهرستان‌ها

۶۶۹۵۳۸۰۴ و ۶۶۹۵۳۸۰۵

فروش آنلاین و پشتیبانی سایت: ۶۶۹۵۳۹۹۶

۴۹	توری ایوردی: نامة لعل خراسان
۵۲	خاقانی شروانی: ایران معانی
۵۴	محمدتقی بهار: دماوند به
۵۶	مهدی اخوان ثالث: کهن بوم و بر
۵۹	<u>غزل پارسی</u>
۶۲	غزل پارسی را چگونه بنویسیم؟
۶۳	شهید بلخی: نخستین غزل پارسی
۶۳	رودکی: هر چه بانا بانا
۶۳	دقیقی: زانککان تو
۶۴	سائیم: عاشق شوید
۶۴	حسن غزنوی: تویی ما چگونه‌ای؟
۶۵	توری ایوردی: بس زود برقی
۶۵	عطار نیشابوری: امشب نهبست
۶۶	مولوی بلخی: صورتگر خاتم
۶۶	مولوی بلخی: من غلام قرم
۶۷	مولوی بلخی: شکر خندیدن
۶۷	مولوی بلخی: غلام آنتاب
۶۸	فخرالدین عراقی: نخستین باده
۶۹	سعدی شیرازی: شب عاشقان بیدل
۶۹	سعدی شیرازی: باران به عیش بنشست
۷۰	سعدی شیرازی: صاحب روی نکو
۷۰	حافظ شیرازی: تکثار شراب
۷۱	حافظ شیرازی: کی شعر تر انگیزد
۷۱	حافظ شیرازی: شهرة شهرم
۷۲	محتشم کاشانی: غزل و موسیقت
۷۲	وحشی بافقی: ز هر کس که بریدیم، بریدیم
۷۲	کلبم کاشانی: فرمان آن بانگوش

۳	لهجرت
۹	میراجه وولست سوم
۱۰	روش تدریس این درس نامه
۱۲	طرح درس هنگی
۱۳	<u>۱. ادبیات و دانش های ادبی</u>
۱۳	ادبیات چیست؟
۱۴	ادبیات و زمان
۱۷	ارزش و کارکرد ادبیات
۱۹	<u>دانش های ادبی</u>
۱۹	(۱) بلاغت
۱۹	۱-۱. علم معانی
۲۰	۱-۲. علم بیان
۲۲	۱-۳. علم بدیع
۲۳	(۲) دانش عروض و قافیه
۲۶	(۳) سبکشناسی
۳۰	(۴) انواع ادبی
۳۲	(۵) نقد ادبی
۳۵	<u>۲. شعر پارسی دری</u>
۳۷	سبک های شعر پارسی
۳۹	<u>نصیحة پارسی</u>
۴۱	دگرگونی در محتوای نصیحة
۴۳	نصیحة پارسی را چگونه بنویسیم؟
۴۴	منوچهری دهلانی: بهار به
۴۶	ناصر خسرو قبادیانی: پند حکیمان
۴۷	سائیم غزنوی: اعتبار و اعتدال

۱۰۱	روض آرمینا: سالی نامه	۷۳	صاحب تیریزی: کتاب آدمی
۱۰۲	خانلری: قطب	۷۳	یهدل معلوی: شوخی رنگ پریده
۱۰۵	قیصر امین پور: نرینه	۷۶	فروغی بسطامی: ماه ظلم رخ زیبای تو
۱۰۷	قطعه	۷۶	فرخی یزدی: مقام آزادی
۱۰۸	رودکی: وسوسه عاشقی	۷۵	شهریار: ماهم آمد
۱۰۸	ابرهرح سگری: حقایق مغرب	۷۵	بیمناج: آغاز و انجام جهان
۱۰۸	قزوی: چنار و کدوین	۷۶	علاء خراسانی: چو شبهای دگر
۱۰۸	ابن یسین: سفر از علم تا عالم نفس	۷۶	سپین بیانی: دوباره می‌سازمت وطن!
۱۰۹	اکهی یزدی: ده لهر ناپست	۷۷	شهباس کدکن: قسم گرفت
۱۰۹	قائمی شیرازی: گفت‌وگویی دو لکن	۷۷	محمدعلی چمن: زمانه بی‌های و هوی
۱۰۹	ایرج میرزا: جنگ مشوقه و مایه	۷۸	حسین منزوی: زن صافخور
۱۱۰	ایرج میرزا: حق استاد	۷۸	سلیمان هراتی: منی دریا شدن
۱۱۱	ایرج میرزا: چرا نشدی شیو	۷۹	قیصر امین پور: بخش‌های کمال
۱۱۱	پروین اعتصامی: سر و سنگ	۷۹	قیصر امین پور: آرزوهای شعاری
۱۱۲	محمدتقی بهار: دخترک اصیصی	۸۰	لیات پیکر: از سبک هستی
۱۱۲	نیما یوشیج: میرداد	۸۱	مشوی
۱۱۳	ریاضی	۸۲	شاهنامه: گیسو لکنکن رودابه از بام کاخ
۱۱۵	گامشمار ریاضی (رویدادها)	۸۴	شاهنامه: خان چهارم: تیورنوزی رستم
۱۱۷	گزیدهٔ رباعیات	۸۶	شاهنامه: سخن که یوفان و آباد کرد
۱۲۱	دویتی، قهلویات و شروه	۸۹	لیلی و مجنون نظامی: وفات مجنون
۱۲۳	گزیدهٔ دویتی	۹۱	اسرارنامه: نماز خنواکدن بر جازهٔ فردوس
۱۲۵	شعر آزاد	۹۲	مصیبت‌نامه: عطار: دیوانه وارسته
۱۲۵	شعر آزاد نیما	۹۳	متوی معنوی: به عبادت رفتن کر
۱۲۷	چگونه شعر آزاد را بنویسیم؟	۹۴	متوی معنوی: غرورش صولیان
۱۲۹	نیما یوشیج: مهتاب	۹۶	بوستان سعدی: شمع و پروانه
۱۳۰	نیما یوشیج: چشم در رادم	۹۷	بوستان سعدی: حکایت لولیم (ع)
۱۳۰	نیما یوشیج: دلروک	۹۸	لیلی و مجنون جامی: کاسه‌شکنی لیلی
۱۳۶	فریدون مشیری: کوچه	۱۰۰	سلیمان و ایسل جامی: مشق نام لیلی
۱۳۴	احمد شاملو: کبوتر	۱۰۰	وحشی بافقی: زبانی لیلی

گزیده نثر پارسی

۱۷۳	نخستین‌های پارسی دری
۱۷۴	مقدمه شاعمانه مشهور: بنیاد کار شاهنامه
۱۷۶	کوشه‌المنجین: سرمنویس در سده پنجم
۱۷۶	تاریخ یهقی: خیش خانة هرات
۱۸۰	قابوس‌نامه: امانت‌حاری
۱۸۰	قابوس‌نامه: شکستن زنی بس فخر نباشد
۱۸۱	نوروزنامه: تاک، هدیه هما
۱۸۳	سیاست‌نامه: امیر اسیر
۱۸۴	رواق‌المجالس: دو چشم زیبا در طبق
۱۸۵	تمهیدات: کاشکی همه عاشق بودندی
۱۸۶	سویح‌المشاق: این خیال از کجا؟
۱۸۶	تذکره‌الاولیاد: قصه بردار رفتن حلاج
۱۸۸	تذکره‌الاولیاد: مردی چنین و چنین
۱۸۹	کلیله و دمنه: زاهد و راسو
۱۹۱	اسرارالوحیة: بخواب تا که به خوابش بینی
۱۹۲	اسرارالوحیة: خودبینی خواجه حسن
۱۹۴	اسرارالوحیة: قمارباز پاکباز
۱۹۴	اسرارالوحیة: ما پشه هم نیستیم
۱۹۴	اسرارالوحیة: از راه افتادن یا بر راه افتادن
۱۹۵	مرزبان‌نامه: رویاه و خروس
۱۹۶	مقالات شمس: مخمر خوقی
۱۹۷	مقالات شمس: چنان تازنین نیستی
۱۹۸	تاریخ جهان‌گشا: خروج تاریی
۲۰۱	فیه مایه: من از کجا شعر از کجا؟
۲۰۲	گلستان سعدی: سیرت پادشاه
۲۰۲	گلستان سعدی: جهل‌دیده دروغگو
۲۰۳	گلستان سعدی: ریا
۲۰۳	گلستان سعدی: آزار خلق

۱۳۵	مهدی اخوان ثالث: زمستان
۱۳۷	مهدی اخوان ثالث: قاصدک
۱۳۸	مهدی اخوان ثالث: کتبه
۱۴۱	مهدی اخوان ثالث: غزل (۳)
۱۴۲	سهراب سپهری: واحدهی در لحظه
۱۴۳	سهراب سپهری: سوره تماشا
۱۴۵	فروغ فرخزاد: هدیه
۱۴۵	فروغ فرخزاد: پرواز را به خاطر بسیار
۱۴۶	فروغ فرخزاد: سلامی به آفتاب
۱۴۶	شغیسی کدکنی: هزاره دوم آهوی کوهی
۱۵۰	شغیسی کدکنی: غزل برای گل آفتابگردان
۱۵۱	شغیسی کدکنی: سفر به غیر
۱۵۲	گلرخسار: شاهنامه وطن است
۱۵۳	شعر مشهور (سپید)

۱۵۴	احمد شاملو: غزلی در توت‌نسن
۱۵۵	احمد شاملو: شبانه
۱۵۶	موسوی گرم‌رودی: نخل و نایت
۱۶۰	قیصر امین‌پور: اشتقاق

کتاب نثر پارسی دری

۱۶۱	نثر چیست؟
۱۶۱	روند دگرگونی نثر پارسی دری
۱۶۵	گونه‌های نثر پارسی دری

۱۶۵	۱) نثر علمی
۱۶۶	۲) نثر اخلاقی و سیاسی
۱۶۷	۳) نثر دیویمی و نامه‌نگاری
۱۶۹	۴) نثر تاریخی با کیفیت ادبی
۱۷۱	۵) نثر داستانی و روایی
۱۷۲	۶) نثر حرفاتی با کیفیت ادبی

۲۵۵	رمان فارسی
۲۵۶	محمود دولت‌آبادی: جای خالی سلوچ
۲۶۱	شرعی غیوث‌زادان بی کتابی
۲۶۹	مهارت در زبان و نگارش
۲۶۹	زبان چیست؟
۲۷۰	گونه زبانی و لهجه
۲۷۱	زبان به چه کار می‌آید؟
۲۷۲	زبان قدرت است
۲۷۳	زمینه فرهنگی زبان
۲۷۴	ولامتناسی و ولامسازی
۲۷۵	ارزش ولامتناسی
۲۷۶	روش‌های ولامسازی
۲۸۰	آشنایی با ولامنام‌های فارسی
۲۸۱	بندتویسی مهارت گسترش آندیشه
۲۸۲	پیکره فیزیکی بدن‌نوشت
۲۸۴	ساختار بدن‌نوشت
۲۹۰	گونه‌های بدن‌نوشت
۲۹۱	بدن‌نوشت ترمیمی
۲۹۳	بدن‌نوشت رده‌بندی
۲۹۸	بدن‌نوشت علت و معلول
۳۰۱	بدن‌نوشت مقایسه‌ای و مقابله‌ای
۳۰۵	بدن‌نوشت نتیجه‌گیری
۳۰۵	بدن‌نوشت طرح مسئله
۳۰۵	لز بدن‌نوشت به سوی تألیف
۳۰۹	نوشتار توصیفی
۳۰۹	توصیف و ارزش آن
۳۰۹	سه شرط برای یک وصف خوب
۳۱۰	۱. احساس و عاطفه قوی
۳۱۰	۲. نگاه دقیق و جز‌نگر
۳۱۱	۳. سازمان‌دهی جمله‌ها در توصیف

۲۰۴	گلستان سندی: صورت
۲۰۴	گلستان سندی: جزو استاد
۲۰۵	گلستان سندی: فرزند نامعلوم
۲۰۵	مطلب‌بنام‌نویس: نقاشی روی مولاتا
۲۰۶	مناسبات: نامی از نام مقام فراموشی
۲۰۷	صورت سرافیل: درس آتش‌باز
۲۱۰	پله پله تا ملاقات خدایا: کودکی مولاتا
۲۱۳	ایران را از یاد نبریم: ایران شکست‌آورد
۲۱۵	کوی: علی شریعتی
۲۱۷	تاریخ نیشابور: قدح بلورین شکسته
۲۱۷	سه فرهنگ
۲۱۹	اصطلاحات با میز اصلی
۲۲۱	کلیات داستانی
۲۲۱	داستان چیست؟
۲۲۲	اسطوره
۲۲۳	بخت‌ن: نخستین مردمان
۲۲۵	مرصادگلباد: داستان آفرینش آدم
۲۳۱	انسان‌ها و رمانس
۲۳۶	طیلسمین یوسفی: دربارهٔ سمک حیار
۲۳۳	فرامرز خندان: سمک حیار
۲۳۷	حکایت تمثیلی
۲۳۷	پهارستان جللی: طاروس و زراف
۲۳۸	سعدی‌نامه: روایح در شهرستان
۲۴۰	داستان کوتاه
۲۴۰	فرج‌بند از شدت: دختر ناهل
۲۴۵	جلال آل احمد: سه‌تار
۲۴۸	ابراهیم گلستان: ماهی و جفتش
۲۴۹	یزان نجفی: گیاهی در فرقه‌ها

۳۳۲	۶۱ روش ساختاریندی مقاله	۳۱۲	توصیف شخصیت
۳۳۳	۶۷ اعتباربخش به مطالب مقاله	۳۱۲	توصیف مکان
۳۳۴	دستور خط فارسی فرهنگستان	۳۱۳	توصیف زمان
۳۳۵	قواعد کلی	۳۱۵	نوشتار روایی
۳۳۶	یوش ویژگی های خط فارسی	۳۱۵	سازماندهی به داستان
۳۳۷	امثالی همیش از ولایما	۳۱۵	چگونه داستان را نقل کنیم؟
۳۳۷	مجموعه ام ای است...	۳۱۶	چهار ویژگی یک داستان جذاب
۳۳۸	ضمایر ملکی و معلولی	۳۱۷	گفتوگو در داستان
۳۳۹	پای تکره و مصدری و نسبی	۳۱۸	نوشتار توضیحی - تفسیری
۳۴۰	کسره الهامه	۳۱۸	الف) شیوه توضیح یک فرایند
۳۴۰	نشانه همزه	۳۱۹	ب) توضیح یک گذشته
۳۴۱	ولایما و ترکیبات مأخوذ از عربی	۳۲۰	ج) تفسیر یک شعر
۳۴۴	پوستنویس و جدقویس	۳۲۱	د) بازنویس مثل، کتایه و حکایت
۳۴۷	ولایمهای چندملایی	۳۲۳	نوشتار استدلالی
۳۴۹	أعلام چندملایی	۳۳۳	قش استدلال در زندگی
۳۵۰	راهنمای نشانه گذاری	۳۳۴	روش های استدلال:
۳۵۳	پیوسته های راهنما	۳۳۴	استدلال از جزء به کل
۳۵۳	راهنمای شاهکارهای ادبی	۳۳۵	استدلال از کل به جزء
۳۵۳	۱) شاهکارهای شعر پارسی	۳۳۶	استدلال با تکیه بر شاعر و مدرک
۳۵۷	۲) شاهکارهای نثر پارسی	۳۳۶	عوامل ضعف نوشتار استدلالی
۳۵۹	۳) قصیده های نامدار پارسی	۳۳۸	راهنمای نگارش مقاله کوتاه
۳۶۱	۴) پنجاه رمان مشهور پارسی	۳۳۸	۱) انتخاب موضوع
		۳۳۹	۲) جستجوی منابع
		۳۴۰	۳) پانداشته برداری
		۳۴۱	۴) طبقه بندی پانداشته ها
		۳۴۱	۵) تنظیم ساختار کلی مقاله

طرح درس هفتگی

طرح درس فارسی عمومی برای سه واحد در هر هفته

زمان	کارها و کنش‌ها در کلاس	مبحث
		حضور و غیاب
تا ۵ دقیقه	کلاس را با خواندن یک قطعه شعر یا اثر کوتاه از کتاب آغاز کنید. (قطعه خوب بخوانید.)	آغاز کلاس
۱۰ دقیقه	خواندن درست متن، تمرین روخوانی دانشجویان	خواندن انبیا
۱۵ دقیقه	شرح مفردات؛ آشنایی با زبان ویژه متن، تفسیر معنای متن	(شعر یا اثر)
۱۰ دقیقه	تحلیل زیبایی‌شناسی متن، بلاغت، رز تأثیر سخن	۴۵ دقیقه
۱۰ دقیقه	توضیح ارزش‌های فرهنگی، اجتماعی و تاریخی متن	
۱۵ دقیقه	رسم الخط، املا، ویراستاری، کتاب‌شناسی و ویرایش	
۱۵ دقیقه	بحث درباره یک گونه از نوشتار	زبان و نگارش
۱۵ دقیقه	ارزیابی و تحلیل نوشته‌های دانشجویان	۴۵ دقیقه
۱۵ دقیقه	تمرین فن بیان و مهارت سخن گفتن:	
	سخنرانی کوتاه، روایت شعر، داستان‌گویی، نقلی، بازیگری، مناظره، ارائه نوشته‌ها و دیدگاه‌های شخصی.	فعالیت دانشجویان
	(هر جلسه سه نفر، هر نفر ۵ دقیقه)	۱۵ دقیقه
	زمان‌های پیشنهادی، تقریبی است.	ملاحظات

ISBN 964-372-124-3

این کتاب، گزیده‌ای است از نمونه‌های برتر
هزار و یکصد سال سخن پارسی یا دیباچه‌ای
در سار و دانش‌های گوارا در خواندن ادبیات و
پیوستاری در زبان، نگارش، خط و دستور که
برای درس فارسی همگانی دانشگاه‌ها فراهم
آوردیم.

در باز پسین چاپ، کوشیده‌ایم متن را پیراسته با
واژه‌نامه‌ای در خور، پیشکش استادان و
دانشجویان پارسی دوست کنیم.

